

Література:

1. Врочинська Л. Виховання гуманності як філософсько-педагогічна проблема / Л. Врочинська // Психолого-педагогічні проблеми сільської школи. – 2011. – Вип. 38. – С. 123-130.
2. Матвієнко О. М. Особливості виховання гуманних відносин дітей молодшого шкільного віку [Електронний ресурс] / О. М. Матвієнко // Психолого-педагогічні проблеми сільської школи. – Режим доступу : http://library.udpu.org.ua/library_files/psuh_pedagog_prob1_silsk_shkolu/5/visnuk_26.pdf.
3. Народні ігри. Для дітей дошкільного та молодшого шкільного віку / Упоряд. Ю. Є. Бардакова. – Х. : Вид. група «Основа», 2007. – 96 с.
4. Формуємо у старших дошкільників цілісне світобачення: навчально-методичний посібник / Авт. кол-в : О. Л. Кононко, В. О. Луценко, С. П. Нечай, З. П. Плохій та ін. – К. : «Імекс-ЛТД», 2013. – 260 с.
5. Шатіна Т. Народна гра у вихованні дітей дошкільного віку та молодших школярів [Електронний ресурс] / Т. Шатіна. – Режим доступу : http://library.udpu.org.ua/library_files/stud_konferenzia/2011_2/visnuk_62.pdf.

ПІДХОДИ ДО СТВОРЕННЯ КУРИКУЛУМУ ЯК ОДНІЄЇ З НАЙВАЖЛИВИШИХ ПЕРЕДУМОВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ШКІЛЬНОЇ ІНШОМОВНОЇ ОСВІТИ

Діна Гриненко

Київ

Науковий керівник - д. п. н. Локшина О І.

На сьогоднішній день основним завдання освіти ХХІ століття є формування високоосвіченого випускника, здатного ефективно співпрацювати в соціумі та стати його важливим невід'ємним компонентом. З огляду на це перед світовою спільнотою нагальним постає питання відповідності освітньої політики кожної країни сучасним суспільним вимогам. У цьому випадку корисним слід вважати досвід США та країн Західної Європи, у тому числі Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії, у створенні так званого високоякісного курикулуму, котрий дав змогу підвищити рівень ефективності як освіти в цілому, так і іншомовної освіти зокрема.

Сучасна педагогічна наука подає декілька різних визначень цього поняття. Так Т. Губер зазначає, що курикулум є терміном, який охоплює усі ті навчально-виховні аспекти, у пошуках яких постійно заходиться середній загальноосвітній заклад, з метою забезпечення академічної діяльності школярів у класі та поза його межами [3, с. 11]. Згідно з Р. Стеффердом курикулум полягає в учнівському досвіді, котрий набувають діти під час навчального процесу в школі, основною функцією якої є забезпечення дітей середовищем, що допоможе їм досягнути усвідомлення власного «я» через активну участь школярів в академічному процесі» [4, с. 1]. Однак найточнішим визначенням курикулуму, на наш погляд, слід вважати термін, введений С. Браславскі, у якому науковець стверджує, що поняття курикулуму означає так званий «законодавчо затверджений контракт», що існує між соціумом, державою та спеціалістами в галузі освіти та стосується освітнього досвіду, який повинен набути учень у певний період свого життя. При цьому курикулум обов'язково торкається питання навчальних установ та змісту освіти, їх взаємозалежності у відношенні академічного часу, відведеного на здобуття

навчального досвіду, його характеристики, та особливостей роботи школи. Крім того, курикулум повинен окреслювати усі аспекти, що стосуються методів навчання, навчального ресурсу, у тому числі підручників та інноваційних технологій навчання, оцінювання знань учнів та вимог до роботи вчителя [1, с. 1-2].

На сьогоднішній день існує декілька підходів до розуміння створення ефективного курикулуму, котрий, як відомо, охоплює різноманітні шкільні предмети, у тому числі іноземні мови. Одним з традиційних підходів є підхід ліберальної освіти, найвизначнішими представниками якого стали Р. Петерс та П. Гірт. Основним його принципом є незалежність освіти від суспільних відношень, які є наявні поза межами навчального закладу, а якість та цінність освіти визначаються притаманними їй принципами та стандартами. Крім того, вона постає формою соціалізації, через яку учнів знайомлять з суспільними традиціями, зафіксованими в мові, якою розмовляють представники того чи іншого соціуму. При цьому курикулум, створений згідно з принципами ліберального підходу, націлений на розвиток раціоналістичності мислення школяра та його усвідомлення набутих знань, а важливість формування компетентності з того чи іншого предмету полягає не в його особливій цінності, а в змісті, що пізнається дитиною та дає їй змогу розширити власний світогляд на значно ширший спектр речей, аніж ті, які стосуються предмету, що вивчається. Однак у більшості випадків на ставлення до предмету як до особливо важливого у шкільному курикулумі впливає, у першу чергу, суспільство. Прикладом такого впливу є популярність класичних мов, а саме латини та давньогрецької, як невід'ємної частини шкільної навчальної програми у першій половині ХХ століття, коли знання саме з цих предметів вважалися ознакою високого рівня освіченості людини. На сьогоднішній день ці предмети витіснилися сучасними іноземними мовами, у той час як вищезгадані класичні мови вивчаються лише майбутніми спеціалістами з певних галузей знань.

Функціональний підхід до розуміння курикулуму, прихильниками якого стали М. МакКлелланд, Дж. Коулмен, Е. Дуркгайм, П. Фостер та інші, полягає в необхідності можливості школи забезпечити підготовку молоді до виконання її майбутньої ролі в соціумі. Від навчального закладу вимагається розвинути у дітей навички та компетентності, необхідні членам будь-якого суспільства. При цьому обов'язковою вимогою від курикулуму є його відповідність суспільним змінам, які на пряму залежать не від навчального закладу, а від економічного зростання країни, процесів модернізації, політичного розвитку та мобілізації. Особливий наголос робиться на змісті освіти як одного з найважливіших її компонентів, а також вчасного внесення в нього змін, спричинених різноманітними суспільними трансформаціями.

Натомість, прихильники підходу суспільного конфлікту (Дж. Розенбаум, Н. Боулз, Д. Шарп, Д. Оукс) наголошують на необхідності усвідомлення інтересів кожного класу суспільства, які ховаються у процесах соціалізації. Згідно з принципами цього підходу важливим аспектом, на який необхідно зважати під час створення курикулуму, є врахування наявності потреб представників різних класів, котрі є учасниками навчального процесу у середньому загальноосвітньому закладі. При цьому від навчання вимагається відповідність курикулуму потребам школярів не домінуючого суспільного класу, а й інших груп населення.

Підхід «нової» соціології освіти акцентується на відношення шкільного курикулуму до більш широкої соціальної структури. При цьому класики цього підходу (П. Бергер, А. Лукман) наполягають на тому, що цей компонент змісту освіти є особливо важливим здобутком суспільства. Згідно з принципами цього підходу структура суспільства має основний вплив на вибір знань, які мають вивчати учні, їх оцінку, організацію навчального процесу, тощо. Як і у підході соціального конфлікту, стверджується, що шкільний курикулум неодмінно

відповідає інтересам домінантного соціального класу чи групи населення. Однак досить часто така особливість навчального процесу не завжди забезпечує наявність необхідних змін у курикулумі, оскільки їх внесення завжди були в основному політичним питанням. З цієї причини інтереси домінантного соціального класу повинні перетворитися на освітню політику, яка, у свою чергу, призведе до створення курикулуму, що стане найбільш ефективним для шкільної освіти, призначеної для того чи іншого типу суспільства [2, с. 13-23].

Таким чином, аналіз теоретичних підходів до створення курикулуму як з іноземної мови, так і з інших предметів, продемонстрував наявність низки спільних рис між ними. По-перше, прихильники усіх теорій погоджуються на безперечній необхідності створення такого курикулуму, який зможе максимально відповідати вимогам соціуму, в якому знаходитиметься дитина після закінчення середнього загальноосвітнього закладу. По-друге, більшість теорій роблять особливий наголос на неймовірному суспільному впливові на тенденції створення курикулуму, а тому саме суспільство скеровує його розвиток у те чи інше русло. Однак, незважаючи на вищезгадані спільні риси, теоретичні підходи, що вивчалися у ході дослідження, значно відрізняються освітніми цілями, що лежать в його основі.

Література:

1. Braslavski C. The Curriculum. Geneva: UNESCO's International Bureau of Education. – 2010. – 4 p. [Electronic resource]: Access mode: http://www.ibe.unesco.org/fileadmin/user_upload/archive/AIDS/doc/cecilia_e.pdf.
2. Cha Y.-K. The Effect of Global Integration on the Institutionalization of Modern Foreign Languages : a dissertation ... a Doctor of Philosophical Sciences / Cha Y.-K. – Pennsylvania, 1990. – 527 p.
3. Huber T. A Cross-Case Study to Compare Significant Relationships between Official and Actual Curriculum and Teaching Approaches for the Study of Literature in British Schools : a dissertation ... a Doctor of Philosophical Sciences. – Stanford, 1988. – 291 p.
4. Jack C. Richards. The Teacher, School & Society. Education Department. – 2000. - 3 p. [Electronic resource]: Access mode: <http://www.stcoll.edu.jm/Education/PDF%5CTTSS%5Ccurriculum.pdf>.

ЗАСОБИ ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЙНОЇ ГОТОВНОСТІ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ ДО ШКІЛЬНОГО НАВЧАННЯ

Інна Грузинська

Київ

Науковий керівник - к. псих. наук., доцент Гальченко В. М.

Важливим завданням будь-якого освітнього закладу є гармонійний розвиток особистості кожної дитини, її соціальна адаптація в суспільстві.

В даний час особливу актуальність набуває проблема готовності до школи. Одним з основних компонентів психологічної готовності до школи є мотиваційна готовність.

Мотиваційна готовність до навчання у школі включає в себе розвинену потребу дитини в знаннях, уміннях, а також прагнення до їх удосконалення. Вона є передумовою успішної адаптації дитини до школи, прийняття нею «позиції школяра». У разі не сформованості мотивів до навчання дитина дуже важко звикає до нових умов, колективу і вчителя, недостатньо добре сприймає шкільний матеріал, що призводить до шкільної дезадаптації [1, с. 96].